

Kon de fruitsector beter voorbereid zijn op 23 juni?

Groot is de economische ravage die een hagelstorm op 23 juni in de Limburgse fruitteelt heeft aangericht nadat hardfruit en vooral zachtfruit er al niet te best voorstonden door de wekenlange regenbuien. Herinner je de Pukkelpopstorm in 2011, de Pinksterstorm in 2014 en nu is het dus weeral prijs. De klappen vallen niet altijd in dezelfde regio, maar dat mag voor een fruitteler geen reden zijn om niets te ondernemen en te hopen dat hij goed wekomt bij de eerstvolgende storm. Op vraag van gedeputeerde Inge Moors kwamen vertegenwoordigers van de Limburgse fruitsector samen. Zij bogen zich over de vraag hoe fruittelers hun oogst en inkomen beter kunnen beschermen tegen noodweer.

12 JULI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:28

Lees meer over:
fruitteelt

Groot is de economische ravage die een hagelstorm op 23 juni in de Limburgse fruitteelt heeft aangericht nadat hardfruit en vooral zachtfruit er al niet te best voorstonden door de wekenlange regenbuien. Herinner je de Pukkelpopstorm in 2011, de Pinksterstorm in 2014 en nu is het dus weeral prijs. De klappen vallen niet altijd in dezelfde regio, maar dat mag voor een fruitteler geen reden zijn om niets te ondernemen en te hopen dat hij goed wekomt bij de eerstvolgende storm. Op vraag van gedeputeerde Inge Moors kwamen vertegenwoordigers van de Limburgse fruitsector samen. Zij bogen zich over de vraag hoe fruittelers hun oogst en inkomen beter kunnen beschermen tegen noodweer. Op 23 juni trok een onweer over Limburg dat algemeen voor schade zorgde maar specifiek de fruitteelt erg zwaar trof: fruitbomen waaiden om, hagelnetten bezweken onder het gewicht van de hagelbollen, fruit verhagelde, enz. Volgens Dany Bylemans, directeur van het Proefcentrum Fruitteelt in Sint-Truiden, zal de economische impact zich ook de volgende jaren nog doen voelen. “Op veel plaatsen zijn de fruitplantages deels vernield en zit er dus niets anders op dan de bomen op te ruimen en de percelen opnieuw aan te planten. Het zal enkele jaren duren vooraleer de nieuwe aanplantingen verkoopbare vruchten opleveren”, aldus Bylemans.

Op de vraag of de Limburgse fruitsector voldoende voorbereid was op die beruchte 23e juni, geeft de directeur van het proefcentrum zelf een aanzet tot antwoord. “In Nederland is driekwart van het kersenareaal overkapt. In Limburg is dat maar vijf procent. Twee procent van

het appelareaal is beschermd met hagelnetten, in Nederland is dat tien procent van het areaal.” Het aandeel aardbeien onder tunnels of in serres (39%) vergelijkt hij met de situatie in Antwerpen (71%) en West-Vlaanderen (>95%) om opnieuw tot de conclusie te komen dat de Limburgse fruitoogst te sterk overgeleverd wordt aan de natuurelementen.

Onder impuls van de producentenorganisaties wordt er volop geïnvesteerd in teeltbescherming, maar Bylemans durft de vraag stellen of het wel snel genoeg gaat. Als je weet dat de investering in een aardbeientunnel en een kersenoverkapping zich ook in een jaar zonder zware onweersbuien terugverdienen door mooiere of dikkere vruchten, dan zou een teler eigenlijk niet mogen aarzelen. Bij appels heb je niets aan een hagelnet als het niet hagelt maar bij aardbeien staat de investering van 6.500 euro in tunnels al na één oogst terug op de bankrekening van de aardbeienteler als het prijsverschil voor beschermde teelt gerealiseerd kan worden. “Benadrukken we dat wel genoeg richting fruittelers?”, vraagt Bylemans zich af.

Door een technologiestap over te slaan, zouden de Limburgse fruitsector een voorsprong kunnen nemen op de concurrentie. Dany Bylemans geeft het voorbeeld van automatisch sluitende hagelnetten die de nadelen van gewone hagelnetten ondervangen. Gelet op de vernietigende kracht van grote hagelbollen – op 23 juni bezweken de palen onder hagelnetten – zullen sommige telers zich afvragen of een hagelnet wel zo’n goede investering is. Zij hebben een alternatief in de vorm van een hagelverzekering, wat weliswaar ook niet goedkoop is. Bovendien heeft een hagelverzekering één groot nadeel, wat Bylemans onder de aandacht wil brengen, en dat is het verlies van de oogst. Als een veiling geen product in de aanbieding heeft, dan gaan kopers elders hun geluk beproeven. Het is helemaal niet vanzelfsprekend om het verlies aan afzetmogelijkheden een jaar later goed te maken.

Door de opeenvolging van financiële tegenslagen en de omvang van de huidige weerschade geraakt de investeringsruimte van de Haspengouwse fruitsector uitgeput. Dat doet Bylemans vrezen dat telers hun vernielde hagelnetten niet gaan vervangen. Net daarom viel een voorstel van de Boerenbond-vakgroep fruitteelt tijdens de ronde tafel in goede aarde. Momenteel is de schade aan constructies zoals hagelnetten en overkappingen niet verzekeraar, wat Boerenbond graag anders ziet. Ook de veilingen hebben daar oor naar omdat het inkomen beschermen door de oogst veilig te stellen beter is voor de continuïteit van de handel dan een hagelverzekering.

Aan oogstbescherming hangt spijtig genoeg een fors prijskaartje. “Al zijn zowel hagelnetten als regenoverkappingen de voorbije jaren goedkoper geworden”, zegt Bylemans. Als actuele prijzen noemt hij 30 à 40.000 euro voor een regenoverkapping boven een hectare kersen en 18.000 euro voor een hagelnet boven een hectare appels. “Als dat tegen de grond gaat, zijn dat financiële drama’s in de wetenschap dat overkappingen momenteel niet verzekerd zijn.” In de perenteelt zijn hagelnetten niet in zwang. Het Proefcentrum Fruitteelt neemt momenteel de proef op de som maar de eerste resultaten wijzen op een verminderd bloembot. Een hagelkanon is geen zinvolle alternatief in de ogen van de directeur van pcfruit. “Meteorologen geloven niet in de werking van een hagelkanon. De praktijk geeft hen gelijk want op 23 juni zijn percelen uitgerust met een hagelkanon verhaagd. In andere belangrijke fruit producerende landen zien we bovendien dat de piste van hagelkanonnen verlaten wordt.” Tot op heden subsidiëren de Europese en Vlaamse overheid nog altijd de investering in een hagelkanon. Landbouwinvesteringsfonds VLIF verstrekt 30 procent steun, wat van Bylemans naar de toekomst toe in vraag gesteld mag worden. Over de ‘truc’ om enkel de meest hagelgevoelige percelen te beschermen of te verzekeren, zijn de meningen verdeeld. De woorden van weerman Ruben Weytjens indachtig vreest de één dat de hagel precies de onbeschermden percelen zal aandoen, terwijl een andere fruitteler uit ervaring geleerd heeft dat in zijn streek de hagel het steeds op dezelfde percelen gemunt heeft. Statistisch kan dat laatste niet onderbouwd worden. Het KMI in Nederland nam de proef op de som maar kwam tot de vaststelling dat het voorkomen van zware buien pure willekeur is.

Op dit moment kunnen fruittelers zich enkel verzekeren tegen hagelschade, en bijvoorbeeld niet tegen de wekenlange regenbuien die al voor de 23e juni een domper hadden gezet op de oogstprognoses. VILT publiceerde onlangs een reportage waaruit de ambitie van de Vlaamse overheid spreekt om een brede weersverzekering ingang te doen vinden in land- en tuinbouw. Volgens François Huyghe van Boerenbond zit ook de Europese Unie op die piste. Net zoals het marktrisico zou ook het klimatologische risico bij de ondernemer gelegd worden, maar de overheid lijkt wel bereid om tussen te komen in de premie van een weersverzekering.

“Alles is verzekeraar zolang het betaalbaar is”, aldus Huyghe. Daarom wordt door Boerenbond bepleit dat het Vlaams Rampenfonds in de toekomst zou optreden als herverzekeraar om een brede weersverzekering betaalbaar te houden voor de verzekeringnemer. De landbouworganisatie zegt dus niet nee tegen een weersverzekering mits subsidiëring van de premie en het voorhanden zijn van geschikte verzekeringspolissen. De bal komt dus in het kamp van de verzekeringsmaatschappijen te liggen. Indien er risico’s zijn waar ‘de markt’ niet op wil inspelen met een verzekeringspolis, dan wacht volgens Boerenbond ook daar nog een taak op het vernieuwde Rampenfonds. Ter afronding van de denkoefening tastte de gedeputeerde de mogelijkheden af die de provincie heeft om zwaar getroffen fruittelers te ondersteunen. Zij denkt eraan om bijstand te verlenen aan Limburgse gemeenten die de schade moeten inventariseren om vervolgens een dossier in te dienen bij het Vlaams Rampenfonds. Ook bestudeert zij de mogelijkheid om als provincie de fruittelers te helpen bij het opruimen van de plantages. Inge Moors: “Daarover krijgen we in de loop van de week meer duidelijkheid of dit haalbaar is en op welke manier de werken kunnen worden uitgevoerd”.

Naar de verdere toekomst toe wil de provincie Limburg met behulp van de Vlaamse en Europese subsidiekanalen pilootprojecten subsidiëren die piekvolumes van oppervlaktewater in beken en grachten beter helpen beheersen. In samenwerking met het Proefcentrum Fruitteelt en praktijkcentrum PIBO-Campus blijft de provincie inzetten op maatregelen en innovaties rond oogstbescherming en het vermijden van erosie.

Vanuit de ronde tafel met vertegenwoordigers van de fruitsector wordt ook naar het Vlaamse niveau gekeken in de hoop dat minister Joke Schauvliege maatregelen kan nemen die de financiële verliezen op de fruitbedrijven milderden. Gedacht wordt aan de snelle behandeling en betaling van de schadedossiers door het Vlaams Rampenfonds en faciliterende maatregelen via het landbouwinvesteringsfonds. “Daarnaast moet er bij de banksector op flexibiliteit bij de kredietaflossingen van de getroffen bedrijven worden aangedrongen”, voegt gedeputeerde Inge Moors er nog aan toe.

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra